

Zawodowa Służba Wojskowa

Sznowni Państwo, prosimy o zapoznanie się ze zmianami.

KTO MOŻE PEŁNIĆ ZAWODOWĄ SŁUŻBĘ WOJSKOWĄ?

Żołnierzem zawodowym może zostać osoba posiadająca obywatelstwo polskie, która odbyła czynną służbę wojskową, nie jest karana za przestępstwo umyślne, posiada odpowiednie kwalifikacje, wykształcenie oraz zdolność fizyczną i psychiczną do zawodowej służby wojskowej.

GDZIE SIĘ ZGŁOSIĆ?

Osoby zainteresowane pełnieniem zawodowej służby wojskowej mogą zgłosić się do wojskowej komendy uzupełnień właściwej ze względu na miejsce pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad 3 miesiące, gdzie uzyskają pełną informację o uwarunkowaniach formalno – prawnych pełnienia służby zawodowej oraz informacje o wolnych stanowiskach służbowych i terminach kwalifikacji w jednostkach wojskowych.

Kandydat może także zgłosić się bezpośrednio do jednostki wojskowej, w której służbą jest zainteresowany.

REKRUTACJA OCHOTNIKÓW DO ZAWODOWEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ

Kandydat na żołnierza zawodowego kierowany jest do dowódcy jednostki wojskowej, w której chce się ubiegać o powołanie do służby, w celu praktycznego sprawdzenia kwalifikacji, które obejmuje rozmowę kwalifikacyjną i sprawdzian sprawności fizycznej¹².

Rozmowa kwalifikacyjna odbywa się w jednostce wojskowej i polega na weryfikacji kandydata pod względem:

- wykształcenia – warunkiem jest posiadanie tytułu zawodowego magistra – w korpusie oficerów zawodowych, wykształcenia średniego lub średniego branżowego – w korpusie podoficerów zawodowych, wykształcenia gimnazjalnego, zasadniczego zawodowego lub zasadniczego branżowego – w korpusie szeregowych zawodowych,
- stosunku do służby wojskowej – posiada status żołnierza rezerwy lub jest osobą posiadającą stopień w odpowiedniej służbie określonej w art. 17a ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych,
- stopnia wojskowego – warunkiem jest posiadanie stopnia wojskowego równego lub bezpośrednio niższego od stopnia wojskowego stanowiska etatowego, do którego ma być zaszeregowany po powołaniu do służby. W korpusie szeregowych zawodowych stopień wojskowy szeregowego (marynarza) lub starszego szeregowego (starszego marynarza),
- karalności – niekarany,
- posiadanych kwalifikacji – w zależności od wymagań na stanowisku,
- łącznego czasu trwania dotychczasowych okresów czynnej służby wojskowej kandydata i oceny z opinii służbowych w nich uzyskanych,
- zdolności do czynnej służby wojskowej.

Sprawdzian sprawności fizycznej odbywa się w jednostce wojskowej. Ocenę ze sprawności fizycznej dla kandydatów na stanowiska w korpusie szeregowych zawodowych ustala się na podstawie ocen z następujących ćwiczeń:

- marszobieg na 3000 m,
- podciąganie na drążku wysokim, uginanie i prostowanie ramion w podporze leżąc przodem na ławeczce,
- bieg wahadłowy 10 x 10 m, bieg zygzakiem – koperta.

Jednocześnie osoby ubiegające się o służbę w jednostkach wojsk specjalnych i Żandarmerii Wojskowej mogą zostać zobowiązane do zdania rozszerzonych testów z wychowania fizycznego dostosowanych do specyfiki danej jednostki wojskowej.

Ocena z poszczególnych konkurencji regulowana jest normami czasowymi lub ilościowymi, w zależności od wieku kandydata.

Po pozytywnym zakończeniu procedury kwalifikacyjnej dowódca jednostki wojskowej lub właściwy organ wojskowy występuje do Dyrektora Departamentu Kadr o wyrażenie zgody na wydanie zaświadczenia o możliwości wyznaczenia na stanowisko służbowe.

Po uzyskaniu informacji (z JW lub WKU) o możliwości wyznaczenia, żołnierz rezerwy składa wojskowemu komendantowi uzupełnień pisemny wniosek (wzór dostępny w WKU i na stronach internetowych) o powołanie do zawodowej służby wojskowej, do którego dołącza:

- życiorys,
- odpis skrócony aktu urodzenia,
- odpis lub kopię uwierzytelnioną dokumentu stwierdzającego uzyskanie wymaganego wykształcenia,
- Kopię uwierzytelnioną dowodu osobistego,
- zaświadczenie organu właściwego do wyznaczenia na stanowisko służbowe o możliwości wyznaczenia na stanowisko służbowe (otrzymane z JW lub wydrukowane z systemu),
- dokument potwierdzający posiadany przez osobę stopień, o którym mowa w art. 17a ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych,
- inne uwierzytelnione dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji i umiejętności niezbędnych na stanowisku służbowym, na które zainteresowani mają być wyznaczeni po powołaniu do zawodowej służby wojskowej.

Uwierzytelnienia wskazanych dokumentów może dokonać wojskowy komendant uzupełnień, który po ich analizie kieruje żołnierza rezerwy do właściwej wojskowej komisji lekarskiej w celu ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do pełnienia zawodowej służby wojskowej oraz do wojskowej pracowni psychologicznej w celu wydania orzeczenia psychologicznego w zakresie braku przeciwwskazań do pełnienia zawodowej służby wojskowej.

Wniosek wraz z wymaganymi dokumentami oraz teczką akt personalnych - w przypadku byłych żołnierzy zawodowych, wojskowy komendant uzupełnień przesyła do właściwego organu wojskowego.

W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku żołnierza rezerwy właściwy organ wojskowy wydaje rozkaz personalny o powołaniu żołnierza do zawodowej służby wojskowej.

Organ właściwy do wyznaczenia na stanowisko służbowe powiadamia wojskowego komendanta uzupełnień o powołaniu do zawodowej służby wojskowej, a wojskowy komendant uzupełnień doręcza żołnierzowi rezerwy skierowanie do jednostki wojskowej, w której został on wyznaczony na stanowisko służbowe.

GDZIE PEŁNI SIĘ ZAWODOWĄ SŁUŻBĘ WOJSKOWĄ

Żołnierz zawodowy pełni zawodową służbę wojskową:

- na stanowisku służbowym w jednostce wojskowej,
- w rezerwie kadrowej,
- w dyspozycji,
- może pełnić zawodową służbę wojskową na stanowiskach służbowych w Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz w Służbie Wywiadu Wojskowego, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Biurze Bezpieczeństwa Narodowego, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu oraz powszechnej jednostce organizacyjnej prokuratury. Ponadto żołnierz zawodowy może być wyznaczony lub skierowany do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa.

Powołanie do zawodowej służby wojskowej następuje:

- do służby stałej - na czas nieokreślony - w korpusach oficerów zawodowych i podoficerów zawodowych,
- do służby kontraktowej - na czas określony w kontrakcie - w korpusach oficerów zawodowych, podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych.

Stosunek służbowy żołnierza służby stałej powstaje w drodze powołania na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się do tej służby. Stosunek służbowy żołnierza służby kontraktowej powstaje w drodze powołania na podstawie kontraktu zawartego między osobą, która dobrowolnie zgłosiła się do tej służby, a właściwym organem.

ŚWIADCZENIA I UPRAWNIENIA ŻOŁNIERZA ZAWODOWEGO

Żołnierze zawodowi otrzymują uposażenie i inne należności pieniężne określone w ustawie. Przeciętne uposażenie żołnierzy zawodowych stanowi wielokrotność kwoty bazowej, której wysokość określa ustawa budżetowa.

Uposażenie żołnierzy zawodowych składa się z uposażenia zasadniczego i dodatków do uposażenia. Z tytułu pełnienia zawodowej służby wojskowej żołnierz zawodowy otrzymuje tylko jedno uposażenie. W przypadku szeregowego zawodowego jest to kwota 3.65013 zł brutto, w przypadku kaprała – 4.140 zł brutto, podporucznika – 5.220 zł brutto.

Żołnierze zawodowi otrzymują następujące inne należności pieniężne:

- zasiłek na zagospodarowanie,
- dodatkowe uposażenie roczne,
- nagrody uznaniowe i zapomogi,
- nagrody jubileuszowe,
- należności za podróże i przeniesienia służbowe
- dodatkowe wynagrodzenie za dodatkowo powierzone czasowe pełnienie obowiązków służbowych i za wykonywanie czynności powierzonych wykraczających poza zadania wynikające z zajmowanego stanowiska służbowego¹⁸,
- należności związane z pełnieniem zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa¹⁹,
- należności związane ze zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej.

Żołnierze zawodowi otrzymują następujące dodatki do uposażenia zasadniczego:

- dodatek specjalny – za szczególne właściwości lub warunki pełnienia zawodowej służby wojskowej,
- dodatek służbowy – za pełnienie zawodowej służby wojskowej na określonych stanowiskach dowódczych i kierowniczych lub samodzielnych albo w określonych jednostkach wojskowych,
- dodatek za długoletnią służbę wojskową,
- dodatek motywacyjny – dla żołnierzy zawodowych pełniących służbę w korpusach podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych za uzyskanie w opinii służbowej oceny co najmniej dobrej oraz posiadanie klasy kwalifikacyjnej, w specjalności zgodnej z zajmowanym stanowiskiem służbowym,
- dodatek funkcyjny – za pełnienie funkcji powierzonych,
- dodatek kompensacyjny.

Żołnierze zawodowi otrzymują corocznie urlop wypoczynkowy w wymiarze dwudziestu sześciu dni roboczych. Żołnierzowi zawodowemu, w zależności od stażu czynnej służby wojskowej, udziela się corocznie dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wymiarze:

- pięciu dni roboczych - po osiągnięciu piętnastu lat czynnej służby wojskowej,
- dziesięciu dni roboczych - po osiągnięciu dwudziestu lat czynnej służby wojskowej,
- piętnastu dni roboczych - po osiągnięciu dwudziestu pięciu lat czynnej służby wojskowej.

Żołnierzowi zawodowemu może być udzielony urlop:

- zdrowotny – w wymiarze do sześciu miesięcy,

- okolicznościowy - w wymiarze jednorazowo nie dłuższym niż pięć dni roboczych.

Żołnierzowi zawodowemu przysługuje urlop macierzyński, urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlop ojcowski oraz urlop rodzicielski na zasadach i w wymiarze określonych w przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

Żołnierze zawodowi są objęci obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego i korzystają ze świadczeń na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Podlegają bezpłatnym szczepieniom ochronnym.

Żołnierzowi zawodowemu pozostającemu w związku małżeńskim lub posiadającemu dzieci pozostające na jego utrzymaniu, który w miejscu pełnienia służby lub miejscowości pobliskiej korzysta z zakwaterowania zbiorowego (przydzielono mu miejsce w internacie lub w kwaterze internatowej, bez prawa zamieszkiwania z członkami rodziny), przysługuje dodatek za rozłąkę (540 zł)²¹ i zwrot kosztów przejazdów odbywanych nie częściej niż raz w miesiącu do miejscowości zamieszkania członka rodziny i z powrotem.

Żołnierz zawodowy ma prawo do zakwaterowania oraz innych świadczeń z tym związanych na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

ZAKOŃCZENIE ZAWODOWEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ

Żołnierza zawodowego zwalnia się z zawodowej służby wojskowej wskutek:

- zrzeczenia się obywatelstwa polskiego,
- wybrania na posła, w tym do Parlamentu Europejskiego, senatora, na kierownicze stanowisko państwowe obsadzone na podstawie wyboru oraz do organów wykonawczych samorządu terytorialnego,
- ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do służby,
- odmowy przyjęcia skierowania do wojskowej komisji lekarskiej lub nieusprawiedliwionego niezgłoszenia się do tej komisji w określonym terminie i miejscu albo niepoddania się badaniom, do których został zobowiązany przez komisję lekarską,
- osiągnięcia wieku sześćdziesięciu lat,
- otrzymania niedostatecznej ogólnej oceny w opinii służbowej,
- złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego,
- odmowy pełnienia służby na równorzędnym lub wyższym stanowisku służbowym,
- upływu czasu określonego w kontrakcie, jeżeli nie nastąpi zawarcie kolejnego kontraktu,
- upływu terminu wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej dokonanego przez żołnierza zawodowego lub właściwy organ,
- niewyznaczenia na stanowisko służbowe w czasie pozostawania w rezerwie kadrowej,
- utraty stopnia wojskowego albo degradacji,
- prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej usunięcia z zawodowej służby wojskowej,
- prawomocnego orzeczenia środków karnych pozbawienia praw publicznych, wydalenia z zawodowej służby wojskowej lub zakazu wykonywania zawodu żołnierza zawodowego,
- skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego) bez warunkowego zawieszenia jej wykonania,
- prawomocnego ukarania przez organ właściwego samorządu zawodowego karą zawieszenia lub pozbawienia prawa wykonywania zawodu (specjalności zawodowej),
- nieobecności w służbie jednorazowo przez okres trzech dni roboczych, która nie została usprawiedliwiona.

Żołnierz zawodowy może w każdym czasie wypowiedzieć stosunek służbowy zawodowej służby wojskowej bez podawania przyczyny. Zwolnienie z zawodowej służby wojskowej żołnierza zawodowego wskutek

dokonanego wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej następuje po upływie sześciu miesięcy od dnia złożenia wypowiedzenia przez żołnierza lub doręczenia wypowiedzenia dokonanego przez organ wojskowy, w ostatnim dniu miesiąca. Okres wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej, może być skrócony za pisemną zgodą zwalnianego żołnierza zawodowego i właściwego organu, przy czym kończyć się musi ostatniego dnia miesiąca.

Żołnierz zawodowy podlegający zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej może korzystać, na terenie kraju, z pomocy w zakresie:

- doradztwa zawodowego, o ile pełnił zawodową służbę wojskową co najmniej trzy lata,
- przekwalifikowania zawodowego i pośrednictwa pracy na dwa lata przed zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej, o ile pełnił tę służbę co najmniej cztery lata,
- praktyk zawodowych na sześć miesięcy przed zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej, o ile pełnił zawodową służbę wojskową co najmniej dziewięć lat – udzielanej przez właściwe organy.

PODSTAWY PRAWNE FUNKCJONOWANIA ZAWODOWEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ

Przebieg rekrutacji oraz zasady i tok pełnienia zawodowej służby wojskowej zostały precyzyjnie określone w:

- 1) ustawie z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. 2019 r. poz. 330, z późn. zm.);
- 2) rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 9 marca 2010 r. w sprawie powoływania do zawodowej służby wojskowej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1299);
- 3) rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie stawek uposażenia zasadniczego żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 135);
- 4) rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie dodatków do uposażenia zasadniczego żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 853, z późn. zm.);
- 5) rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 16 lipca 2014 r. w sprawie należności pieniężnych żołnierzy zawodowych za przeniesienia, przesiedlenia i podróże służbowe (Dz. U. z 2014 r. poz. 1003);
- 6) rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 5 marca 2010 r. w sprawie należności pieniężnych żołnierzy zawodowych pełniących służbę poza granicami państwa. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1578, z późn. zm.);
- 7) rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 7 kwietnia 2004 r. w sprawie wypłacania żołnierzom zawodowym dodatkowego wynagrodzenia (Dz. U. z 2004 r. 108. 1141, z późn. zm.);
- 8) rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 maja 2014 r. w sprawie zwalniania żołnierzy zawodowych z zawodowej służby wojskowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 670, z późn. zm.).

9)